

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

2-дохи Украинска фронтын сэрэгүүдэй командалагша Советскэ Союзай Маршал МАЛИНОВСКИДО Фронтын штабай начальник генерал-полковник ЗАХАРОВТА

2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд БУДАНЕШТХЭЭ зүүн хойгуур дайнай ехээр бүхэжүүлхэн хамгаалгын газарыг хэтэ сохбод, хэтэ сохивон газарыг фронт худар 120 километр хүртэр гэдлэжэ, гүнзэггээрөө 60 километр хүртэр урагшаа дабшаха зуураа БУДАНЕШТХЭЭ хойгуур ДУНАЙ мурэндэ гараба.

Тийхэтэй нэгэн хамта тус фронтын сэрэгүүд БУДАНЕШТХЭЭ урдуур ДУНАЙ мурэниг гаталан гараад, мурэнай аруун эрье дээрэ дайсанай хамгаалгын газарыг хэтэ сохижо, ДУНАЙН багун эрьеме зубшан хойто зүг тээшэ бутолжо дабанан манай сэрэгүүдтэй ПЛЕНЦЕ гэдэг нуур шадар нэгэдэһэн байна.

Добтолгото байлдаануудай үедэ тус фронтын сэрэгүүд дайсанай хамгаалгын газарай шухала түшэг тулгуурини пунууд болохо БАЛАШИШАДЬЯРМАТ, РАДА, ВАЦ, АСОД, ЭРЧИ гэдэг голдуудыг эзэлэн абан, н ба 150 гаран доо нууриг газарнуудыг эзэлхэн бай-

Дайсанай хамгаалгын газарыг хэтэ сохиходо ба ДУНАЙ мурэниг гаталнараа болоһон байлдаануудта генерал-полковник ШУМИЛОВ, генерал-майор ЛУКИН, генерал-лейтенант ЛЕМИН, генерал-майор БИГМАН, генерал-лейтенант МАНГАРОВ, генерал-майор ЯКОВЛЕВ, генерал-лейтенант САФИУЛИН, генерал-майор АЛИН, генерал-майор ЛАЗЬКО, генерал-майор ГРИГОРОВИЧ, генерал-майор ДЛУК, генерал-майор КРЭЗ, генерал-майор ТИРЕНТЬЕВ, генерал-майор РЕОБРАЖЕНСКИЙ, генерал-майор ДОДОРОВСКИЙ, генерал-майор СМЕРДОВ, полковник ВАСИЛЕВСКИЙ, полковник КОРКИН, полковник БАТЛУК, генерал-майор МОЛОЖАЕВ, генерал-майор ЛИНЕНКОВ, полковник ВОЛОДИН, генерал-майор САРАЕВ, полковник ДУНАЕВ, генерал-майор КАРАМЫШЕВ, полковник ОРЛОВ, генерал-майор ЛОСЕВ, генерал-майор ЗДАНОВИЧ гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллерийн генерал-полковник ФУМИН, артиллерийн генерал-майор ШМАКОВ, артиллерийн генерал-майор ПЕТРОВ, артиллерийн генерал-майор АЛЕКСЕЕВ, артиллерийн генерал-майор ЗЫКОВ, артиллерийн генерал-майор ГУСАРОВ, артиллерийн генерал-майор ИВАНОВ, артиллерийн генерал-майор БОБРОВНИКОВ, артиллерийн генерал-майор ДЮВНИЧ, полковник ГУЩИН, полковник НЕКРАСОВ, полковник РОДИН, полковник ЛЮБИМОВ, полковник АПОЖНИКОВ, полковник КАК, подполковник ДЕНИСЕНКОВ, подполковник ТРОНЕВ, подполковник ПУШКОВ гэгшэдэй артиллеристүүд; танкова сэрэгүүдтэй генерал-полковник УРКИН, танкова сэрэгүүдтэй генерал-полковник КРАВЧЕНКО, танкова сэрэгүүдтэй генерал-майор ШТРОМБЕРГ, танкова сэрэгүүдтэй генерал-лейтенант ВОЛКОВ, танкова сэрэгүүдтэй генерал-майор САВЕЛЬЕВ, танкова сэрэгүүдтэй генерал-лейтенант ЖДАНОВ, полковник БРИЖИНЕВ гэгшэдэй танкистүүд; генерал-лейтенант ПЛИЕВ, генерал-майор ПИЧУГИН, генерал-майор КУЦ, генерал-майор ГОЛОВСКИЙ, генерал-майор ПАВЛОВ, генерал-майор ХРУСТАЛЕВ, генерал-майор БЕЛОУСОВ, полковник ГАГУА, полковник НИКИФОРОВ, полковник БЛИЗНЮК гэгшэдэй морито сэрэгүүд; авиациин генерал-полковник ГОРЮНОВ, авиациин генерал-лейтенант СЕЛЕЗНЕВ, авиациин генерал-майор КАМАНИН, авиациин генерал-майор ПОСТОСЕРДОВ, полковник ЧАНПАЛОВ, полковник РОМАНОВ, майор СУШКО гэгшэдэй летчиүүд; инженернэ сэрэгүүдтэй генерал-лейтенант ЦИРЛИН, инженернэ сэрэгүүдтэй генерал-лейтенант ПЛЯСКИН, инженернэ сэрэгүүдтэй генерал-майор ИГНАТОВ, инженернэ сэрэгүүдтэй генерал-майор ТУПИЧЕВ, инженернэ сэрэгүүдтэй генерал-майор ТЮЛЕВ, полковник ЦЕПЕНЮК, полковник КОВАЛЕНКО, полковник ИСАЕВ, полковник МЯСНИКОВ, полковник КАЛИНИЧЕНКО, полковник НАСОНОВ, подполковник АНЗАУРОВ гэгшэдэй сапернууд; хэлхээ холбооний сэрэгүүдтэй генерал-лейтенант ЛЕОНОВ, подполковник ГРАЧЕВ, полковник ЕГОРОВ, полковник МАКАРЕНКО, полковник ШЕРБУДА, майор ШИШЕЛОВ, гурэлэй аюулгүйе хамгаалха полковник БАРИНОВ гэгшэдэй хэлхээ холбооно, шалгаржа гараба.

Игэжэ туйлаһан илтэһе тэмдэг лэхын туһада дайсанай хамгаалгын газарыг хэтэ сохиходо ба ДУНАЙ мурэниг гаталан гарахада болоһон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгархан соодивенишүүд болон частнуудыг орденуудтаар шалгаргдахаар табижа.

Мүнөөдэр, декабриин 9-дэ, 20 часта манай Эхэ ороной столица Москва болбол дайсанай хамгаалгын газарыг хэтэ сохихон ба ДУНАЙ мурэниг гаталан гараһан 2-дохи Украинска Фронтын шэн габьдата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллерийн буудалга хэжэ Эхэ оронойгоо үмэнэһөө салют мэндэ хүргэхэ байна.

Оноо һайн дайналхы ябуулгануудыг хэһэнэй түлөө дайсанай хамгаалгын газарыг хэтэ сохиходо ба ДУНАЙ мурэниг гаталан гарахада болоһон байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЙСХАЛААН ХҮРГЭДЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бөөэ даанхай байхыг түлөө болон байлдаануудта ами бөөэ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булжыгарагшад үхэхэ тонолот!

Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

14 оной декабриин 9.

Комсомолецууд тарилгада бэлэдхэнэ

Эрхэ жэлдэ үндэр ургаса хүрэхэ Улаан Армидаа улам ехэ талха үгэхын зорилгоор аймагай комсомолцууд тарилгада бэлэдхэнэ. Аймагай комсомолцууд һаяар тарилгада бэлэдхэлэй удартна һара үнгэртэхөөр шийдхэһэн байна. Эдэнэр энэ һара соо агротехническа хэмжээ-ябуулгачуудай түсэб дүүргэхэ, мүн хүрэнгэ хаалга болон хүдөө-ажалай машина эмсэгүүдэй захибарилга шийдхэлсэхэ юм. Д. ТАРАКАНОВСКАЯ.

ГЕРОЯМ ТРУДА-НАШ БОЕВОЙ ПРИВЕТ!

Туркменскэ ССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэ Туркменскэ ССР-эй Арадай Комиссарнарай Ссведтэ Туркменин КП(б)-гэй Центральна Комитетдэ

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болбол Туркменскэ Советскэ Социалистическэ Республикани байгуулагдаһанһаа хойшо 20 жэлэһин үдэртэ Туркменин хүдэлмэришэд, колхознигүүд ба интеллигенцидэ ахадүүгэй амаршалга хүргэнэ. Советскэ засаг болбол царска чиновнигүүдтэй, хаан ба байнуудай дарлаатаһа Туркменин ажалшадые сүлөөлжэ үгэһэн байна. Туркмени болбол советскэ засагай жэлүүдтэ царска империйн гээгдэһин зах бугдан байһанаа большевнигүүдтэй партини хүтэлбэри дор, агууехэ ород арадай туһаламжаар эсэглэн байгаа советскэ социалистическэ республика болоо. Туркменскэ арад болбол ажалын ба культурна ажабайталай хамаг бүхы һалбаринууд дээрэ томо ехэ амжалтануудыг туйла. Нефтини, химическэ, эдээ хоолой, текстильнэ ба ажаүйлэдбэриин бусад һалбаринууд шэнээр байгуулагаа. Республика доторын социалистическэ колхозно ба совхозно хүдөө ажакы байгуулагдаһан, газар уналха тон хүсэтэй системанүүд баригдаһан байна. Туркменскэ Советскэ Социалистическэ Республикада зуугаад нургууланууд, клубууд, эмнэлгын олон газарнууд баригдаһан, өөрын театрууд, һуралсалай дээдэ заведеницууд, Паукануудай Академини филиал байгуулагдаһан байна. Хэлбэр маягайгаа талаар национальн, удхыгаа талаар социалистическэ болохо туркменскэ культура бадаржа, үндэр хэмжээ туйлаба. Советскэ интеллигенциин национальн олон тоото кадриүүд ургажа гараа. Немецко-фашистеска эзэмдэгшэдтэ эсэргүү Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үдэрүүдтэ Туркменин ажалшад болбол манай агууехэ ороной үнэн сэхэ патриотууд байһанаа харуулба. Туркменскэ арадай үрэ хүбүүд болбол советскэ газар уһанайгаа түлөө Улаан Армиин зэргэдэ эрэлхэг шударгуугаар тэмсэжэ ябана. Туркменин хүдэлмэришэд, колхознигүүд ба интеллигенци болбол улаан малгайгаа абангүйгөөр фронтын туһала хүдэлмэриһнэ. ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болбол туркменскэ арад хаала Советскэ Союзай ахатүүгэй бүхы арадуудтай хамта Эсэгэ оронойгоо урдахи уялгаа дүүргэхэ, өөрынгөө хамаг бүхы хүсэе немецко-фашистеска эзэмдэгшэдтэ буга сохижо бүрэн һалгааха хэрэгтэ үгэхэ байһандань бата найдана. Туркменскэ Советскэ Социалистическэ Республика маңдаха боһтогой! Немецкэ эзэмдэгшэд үхэжэ тонолот!

ССР СОЮЗАЙ АРАДАЙ КОМИССАРНАРАЙ СОВЕТ. ВКП(б)-гэй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

Советско-французска коммюнике

(Түгэхээс. Эхинийн 2-дохи ньюрта).

ба мүн тэрэмшэлэн нарин нягта холбоо барисаатай байхы үнэл зүрхэйлөө хүсэдэгыень хэрүүлба. Германияе эсэслэн илаха дүртэр сэрэгэй ябуулганууды хэсэ тухай өөрынгөө шидхэбэриние ба Европые шэнэ агрессийнээ аршалад хамгаалхын тулала зохи-

хэ хамаг бүхы хэмжээнүүдые суг хамта эбаха тухай өөрынгөө дура зоригые хоёр правительствонунууд дахин даблалап байна. Эдэ шидхэбэринүүдэй ёхоор хоёр правительствонунууд талаа энэ оной декабрийн 10-да эбтэй байха ба бэс бөөдээ тулалха тухай договор дээрэ гараа табиба. Гүрэнэй төкөтвь тусгаар гунхаглалдаа.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Верховно Главнокомандагш Советскэ Союзай Маршал Сталинда

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! Манай Эхэ оронине фашистска булимтарашадаа сүдөөлхэн түрэд Улаан Арминигаа героическа илаатануудаар зоригжон Улаан-Удын мяханай-консервинэ комбинатад хүдэлмэришэд, инженерүүд, техниүүд болон албахаагшад фашистска арьятганине өөрын нүхэн соо эсэслэн бутасохито ябалдые түргэдэхые хүсэжэ, бүхы хүсээ үйлэдбэрингөө түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэй гаргаха, фронтлоо мяха, консервэ болон мяханай бусад продуктуудые ехээр түгэхин зорилгоор бүхы юумые хэнэ.

дэхи нуури эзэлнэ. Жэлэйнгөө түсэбьэ болзорхоонь урид, декабрид арбанда дүүргэхэбди гэжэ Танине найдүүлбади.

Тиихэтэй хамта коллсктивнай самолёт бүтээлгэдэ 150 мянган түхэриг суглуулаад, гүрэнэй банкда тушаагаа. Тус самолётто «Улан-Удын мяхалай комбинат» гэһэн нэрэ олгохы Танине гуйнабди.

Түрэл нүхэр Сталин, советскэ арадай зол жаргалай ба баярай түлөө олон жэлдэ элүүр энхээр ажаһууһыетнай хүсэцэбди.

Мяханай-консервинэ комбинатай директор КАЛАЧЕВ.
ВКП(б)-гэй ЦК-гай партотг ВОРОНЦОВА.

Завкомой түрүүлэгшэ БУЛАВНА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1944 ондо тарья болон хүдөө ажалай продуктууды гүрэндэ тушаала түсэбьэ болзорхоонь урид үлүүлэн дүүргэһэн Туркменскэ ССР-эй Марыйска райной Мартын 8-ай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Мамел Берды Сейтлыев (баруун гарһаа) ба колхозой складые даагшэ Мерад Берды Клыч гэш эд үрхөнэй тарья шалгажа байна. К. Томашевскийн фото. (ТАСС-эй фотохронико).

УЛАН-УДЭ

Мяханай-консервинэ комбинатай директор нүхэр КАЛАЧЕВТО ВКП(б)-гэй ЦК-гэй партотг нүхэр ВОРОНЦОВАДА Завкомой түрүүлэгшэ нүхэр БУЛАВНАДА

«Улан-Удын мяханай-консервинэ комбинат» гэжэ самолёт бүтээлгэдэ 150 мянган түхэриг суглуулһан Улан-Удын мяханай комбинатай хүдэлмэришэд, инженернэ-техническэ хүдэлмэрилэг-

шэд, албахаагшадта минни ахадүүгэй амар мэндэ ба Улаан Армине, баясхалан хүргэхые гуйнаб.

И. СТАЛИН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Верховно Главнокомандагш Советскэ Союзай Маршал СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! Советскэ тылэй ажалшалай ами бээ хайршахагүй хүдэлмэридэ Танай үгэһэн үндэр сэгнэлтээр зоригжон Бурят-Монголой хэлхээ-холбоошод бузар дайсагине өөрын нүхэн соо эсэслэн бутасохито сагыне дүтэлүүлхые хүсэжэ «Бурят-Монголой хэлхээ-холбоошон» гэжэ самолёт бүтээлгэдэ өһөдэдынгөө нөөсэлгэһөө 125 мянган түхэриг суглуулаа.

шод эндэһөө хойшдоошые унаһан малгайга абангүйгөөр хүдэлмэрилхэ ба манай шэн гэб яата Улаан Армида бүхы хэмжээгээр тулалха гэжэ Танине найдүүлбади, хүндэтэ нүхэр Сталин.

Хүндэтэ нүхэр Сталин, Танта амар мэндые хүргэжэ, манай Эхэ оройн зол жаргалай түлөө элүүр энхэ, олон жэлэ ажаһууһыетнай хүсэцэбди.

Хэлхээ-холбооной Нарьмодад БМАССР-эй Управлениин начальнин ИШИН.
Парторганизацциин секретарь ГОНЧАРОВС.
Хэлхээ-холбооной сюз-гэй обшескэй түрүүлэгшэ БОНАННИ.

И. СТАЛИН.

УЛАН-УДЭ

Хэлхээ-холбооной Нарьмодад Бурят-Монгол АССР-эй Управлениин начальник нүхэр ИШИНДЭ Парторганизацциин секретарь нүхэр ГОНЧАРОВТО Хэлхээ холбооной Сюзай обкомой түрүүлэгшэ нүхэр БОНАННИДА

Гурбадхи Бєлєрусска фронтдо туулаан «Бурят-Монголой хэлхээ-холбоошон» гэжэ самолёт бүтээлгэдэ 125 мянган түхэриг суглуулһан Бурят-Монголой хэл-

хээ-холбоошодто минни ахадүүгэй амар мэндэ ба Улаан Армине баясхалан хүргэхые гуйнаб.

Һаяшаг, Бичура тосхондо аймагай түрүү малшадай суглаан боложо, малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтэ болон малай үбэлжэлтэ үнгэргэхэ тухай асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Фроловой элид хэл сонособо.

Элидхэлшэ болон бэшэ нүхэдэй хэлэһэн дээрһөө мөдөхэдэ аймагай малажал амгалан бэшэ байдалтай байһаны элирбэ. Адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб эбэртэ томо малаар—63 процент, хони ямаагаар—70 процент, адуу мөрөөр—83 процент дүүргэглэһэн байба. Эбэртэ томо малай түсэбьэ зүбхэл лэ 30—60 процент дүүргэһэн колхозүүд бин. Эдэний тооло: «Новий Мир», «Ленинский путь», «Красное Знамя Труда», Логовскийн болон Джержинскийн нэрэмжэтэ колхозууд ороно.

Эбэртэ томо малай түсэбэй дүүргэгдэггүй байгааһые һааль аймагай колхозууд энэ жэлэй 10 нарын турша соо аяар 572 толгой үхэр хороожо «доторой хэрэг» бүтээһэн байха юм. Лайнай үелэ ажалын шухала үүрэгтэ дүүргэһэн байһан адуу мө-

ри үсхэ-эрилхэ түсэбэй дүүргэлтэ һайрхамаар бэшэ. Адуу мөридгэ эзэн бусаар халдаха ябалда эсэс табигдаагүй. Үнгэргэлтэ хабарай үедэ Логовскийн нэрэмжэтэ колхозой хоёрдохи бригадын мөридэ 70 процентнь хүдүү нюргаа тэбэрһэн байгаа. Иимэ баримтанууд хла-хаанагүй мүшөөһые үзэгдөөр.

Гушадай сомонхой «Октябрьн революци» колхоз адуу малаа үбэсэ тэжээлээр оройдоо 18 процент хангаба. Энэнь мал бүхэнэй 1 центнер тэжээл хүртэхэ бэлчэо. Адуу малаа үбэсэ тэжээлээр оройдоо 30 процент хангаһан «Сталинский путь» болон «Коминтери» колхозууд хэлэһэнгүй муу байталтай. Ворошиловкой нэрэмжэтэ (Бага Кунале) болон бусад колхозууд мүшөө хүртэр һэлоомоёо сомонгүй малда түй-бүүлжэ, саһада даруулжа байна.

—Тэжээлэй зүйлые арбилга,— Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Батэ Балмасев хэлэнэ.—сэрэгэй үемп хуули мүн. Үнгэргэлтэ жэлдэ бусад колхозууд шэнги манай колхоз баһал хүнэр хүнэ байдал ороо һэн. Январин түлэг хүй-

тэндэ адуундаа эдүүлхэ адһаһые үбэсгүй болоходоо хамат адуугаа бэлшээр һайнтай газарта адууһыень колхозойнгоо эрхим стахановец Норбо Бадмаевта даалгажа үгөө һэмди. Түхэрээн сүүдхэ соо адуулаад байхаданнай адуундай удаашыегүй шэнсэ тамир ороо һэн. Мүшөө 30 гаран унага тулжүүлээбди. Адуушаданнай дулаан хубсага хунараар хангагдаһай. Мүшөө жэл тэжээл арбилхын зорилгоор малаа һайнаар адуулжа бэлшээрлингээ газарые хүсэд хэрэглээбди.

Тэрэмшэлэн «КИМ» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Санжаков, Калининэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Доржтее, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ-е даагшэ нүхэр Цыренов болон бусад хамта 16 хүд үгэ хэлэһэн байба.

Түрүү малшадай суглаанда хабдаагшад малажалда байгаа ху туу дундануудые усалдажа, саашадань улам һайжаруулха ябалдые хараалһан тодорхой тогтоол эбаба.

Ц. НИМАЕВ.
(Монгол корреспондент).

Авансаар мяха тушаана

Фронтдоо улам ехээр өдэс хөөлэй зүйл үсхые хүсэһэн Мухаршэбэрэй түрүү колхозууд гүрэндэ мяха тушааха түсэбүүдээ үни хада дүүргэд, 1945 онойнгоо түлбэрүүдһээ авансаар оруулжа байна.

Сутаин сомонхой Молотовой нэрэмжэтэ колхозой членүүд 6414 пүүд мяха авансаар оруулаа. Аймаг соогоо түрүү «Комсомол»—3651 пүүд, Сталиннай нэрэмжэтэ колхоз (Сугай) 2 мянга гаран пүүд мяха авансаар тушааһан байна.

Мүшөө аймагай колхозууд авансаар мяха тушаалтаа үргэлжэ дүүлһөөр.

Саг «эртэ» гэхэн шалтаг барина

Мүшөө үедэ тарилада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүд түлэг дундаа ябуулагдажа байха сагынь тулаа. Поли дээгүүр саһа тогтоохо болон агротехническэ бусад хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ эгээл һайн хава оробо. Зүгөөр, Заиграйн аймагай Кагановичин нэрэмжэтэ колхозой (Усть Курба) хүтэлбэрилэгшэд саг үшөө «эртэ» гэхэн шалтаг барилд, тарилада бэлэдхэлээ мүшөө хүргэр эхилээдүй байһаар. Хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдэй залхабарилга, агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэхэ тү-

сэбөөһые табиатгүй байха юм. Поли дээрэ нэгэһые тэргэ наг шобха шэрээгүй, мүн үнэһэ, шубуунай аргал гэхэ мэтын үтэгжүүдгыньһые хүдэлмэри эхилээдүй зандаа.

Саг «эртэ» гэхэн шалтаг барилһан энэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шулгин ерэхэ жэлдэ үндэр ургасд хуряаха арга боломжэ нимээр хаһажа байна. Төөд, энээн тухайнь мэдэжэ байһан аймагай газарай танагай хүтэлбэрилэгшэд ямарһые хэмжээ эбаһаагүй.

М. САДЭСНАЯ.

